

Й. Й. Головач

Аналітичної техніки засобів Спеціальне конструкторське бюро

АНАЛІТИЧНОЇ ТЕХНІКИ ЗАСОБІВ Спеціальне конструкторське бюро (СКБ ЗАТ) – єдине в Україні конструкторське бюро в галузі аналітичного приладобудування. Створ. у березні 1975 як н.-д. конструктор. організація для розробки особливо складної продукції в галузі аналіт. приладобудування і підпорядк. Мін-ву приладобудування СРСР. Засн. і організатор – З. Перчі. Від 1991 СКБ ЗАТ підпорядк. Держ-оборонпромашу України (нині Держ. комітет пром. політики України). При СКБ ЗАТ створ. дві філії кафедри Ужгород. університету (приладобудування та твердотільної електроніки). Осн. напрямки діяльності СКБ: розробка і серійне виробництво елементної бази газоаналіт. приладобудування із застосуванням мікроелектрон. технології – інфрачервоні оптичні елементи (інтерференційні світлофільтри, ІЧ-діоди напівпровідникові випромінюючі в області спектра 2,7–4,6 мкм) та напівпровідникові адсорбц. чутливі елементи на широку номенклатуру газів; газоаналіт. прилади на основі власної елементної бази для контролю та захисту довкілля (викиди пром. підприємств та автотранспорту); газоаналіт. прилади для контролю та регулювання спец. технол. процесів, зокрема для енергозберігальних технологій; газоаналіт. прилади контролю за повітрям робочих зон небезпеч. вироб-в, зокрема для попередження техногенних катастроф та забезпечення безпечної життєдіяльності людини; прилади для обліку енергоресурсів. За роки існування колектив СКБ ЗАТ розробив технології виробництва інтерференц. світлофільтрів і адсорбц. чутливих елементів та створив вироб. потужності для їх виробництва як для власних потреб, так і для потреб ін. підприємств. На основі розроблених у СКБ ЗАТ адсорбц. чутливих елементів підприємства України, Росії, Білорусі, Литви, Казахстану, Узбекистану, Туркменистану та Азербайджану виготовили бл. 20-ти модифікацій приладів газ. аналізу. У СКБ ЗАТ розроблено та впроваджено в серійне виробництво десятки типів приладів газ. аналізу широкого та спеціаліз. застосування. Серед науковців і конструкторів СКБ ЗАТ – З. Перчі, Й. Головач, В. Кормош, В. Беца, В. Федак, Ю. Білинець, [В. Козубовський](#), Т. Повхан; серед представників аналіт. приладобудування – О. Кравченко, О. Дашковський, В. Сморгчов, М. Орлов, В. Грабар. У 2000 розпочато роботу зі створення адсорбц. чутливих елементів нового покоління, які відрізняються значно меншим енергоспоживанням та більшою

селективністю, а також інтелект. датчиків на їх основі. Цього ж року відновлено роботу філії каф. приладобудування Ужгород. університету при СКБ ЗАТ, пріоритет. напрямком роботи якої є розробка газоаналіт. приладів нового покоління з використанням власної елементної бази та мікроконтролерів. На цей час виготовлено декілька модифікацій експерим. зразків побут. газосигналізаторів, признач. для неперервного автомат. контролю за вибухонебезпеч. концентраціями метану та мікроконцентраціями чадного газу в повітрі газифікованих вироб., комунал. та побут. приміщень. За розробку сучас. елементної бази, газоаналіт. та лазер. техніки науковцям СКБ ЗАТ двічі (1987, 1998) присуджено Держ. премію України в галузі науки і техніки.

Бібліографічний опис:

Аналітичної техніки засобів Спеціальне конструкторське бюро / Й. Й. Головач // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-44043>. – Останнє поновлення : 1 січ. 2023.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).